

Ödeshög

Intelligent analysrapport – som stöd i planeringen November, 2025

Förord

För att utveckla och förbättra kommunens verksamheter krävs underlag för analys av både verksamhetsresultat och insikter om utvecklingen över tid.

I den nationella databasen Kolada som drivs och utvecklas av RKA finns ett stort antal nyckeltal för jämförelse och analys. För att underlätta varje kommuns analysarbete och för att enklare hitta och tolka data har Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA), med hjälp av AI, tagit fram ett nytt rapportformat med unika rapporter för varje kommun i Sverige. Detta är den andra rapporten som tas fram inom detta rapportformat.

Nyckeltalen i denna rapport är hämtade från visningen "Läget i kommunen" i Kolada. I rapporten presenteras och sammanfattas utvecklingen av de nyckeltal som bedöms vara mest relevanta för den enskilda kommunen, för att på ett enkelt sätt ge förtroendevalda och tjänstepersoner en överskådlig bild över läget och utvecklingen i sin kommun.

Rapporten utgör en fortsättning i det arbete som SKR och RKA bedriver för att utveckla möjligheterna att använda AI som stöd i uppföljning och analys av nyckeltal och statistik. Det är en utvecklingsprodukt som kommer att fortsätta förbättras och kvalitetssäkras.

Som med all AI kan det förekomma fel i den AI-genererade texten och därför ska den hanteras med försiktighet.

Bra analyser är nödvändiga för att följa och planera kommunens verksamheter. Vi hoppas att den här rapporten kan vara ett stöd i det arbetet.

Ola Odebäck

Chef för avdelningen för ekonomi och styrning, SKR

Maria Price

Kanslichef, RKA

Sammanfattning

Texten är författad av en AI

Ödeshög kommun visar positiva förändringar inom flera verksamhetsområden. Inom *verksamhetens kostnader* har kommunen sänkt sina utgifter per invånare för infrastruktur, skydd och arbetsmarknadsåtgärder till 6 820 kr respektive 843 kr, vilket är lägre än kommungenomsnittet. Även kostnaden för gymnasieskolan per elev har minskat till 166 514 kr. När det gäller *nettokostnadsavvikelser* ligger kommunen under genomsnittet för fritidshem (-0,5 %) och gymnasieskola (-1,8 %), vilket indikerar ett mer kostnadseffektivt läge. Inom *äldreomsorgen* har brukarbedömningen för särskilt boende länge varit hög, med 95 % som upplever en helhetssyn, vilket överstiger kommungenomsnittet (78 %). Kommunen har även låga kostnader för fritidsverksamhet (1 048 kr/inv) och en fördelaktig nettokostnadsavvikelse inom äldreomsorg (-15 %).

Det finns dock utmaningar som kräver uppmärksamhet. Inom *barn och unga* har andelen elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram sjunkit till 75,6 %, vilket är lägre än kommungenomsnittet (82,3 %). Även om andelen gymnasieelever med examen inom fyra år ligger marginellt över genomsnittet (73,8 %), är det en parameter som bör följas. Inom *vuxna* har väntetiden för särskilt boende ökat till 70 dagar, jämfört med genomsnittet på 65 dagar, medan fallskador bland personer över 80 år är relativt låga (8 658 vårdtillfällen/100 000 inv). En långvarig utmaning är den höga *nettokostnadsavvikelsen* inom individ- och familjeomsorg (57,7 %), vilket avsevärt överstiger kommungenomsnittet (12,3 %) och signalerar ett strukturellt kostnadsläge som behöver analyseras.

Sammanfattningsvis visar Ödeshög kommun både starka resultat och områden där åtgärder kan behövas, särskilt inom skolbehörighet och kostnadseffektivitet för vissa verksamheter.

Det här innehåller rapporten

Rapporten är uppdelad efter område. För varje område redovisas de nyckeltal som ingår i området en tabell där både det senaste tillgängliga värdet och förändringen sedan föregående period presenteras.

Bakgrundsfärgen i värdekolumnen visar hur värdet står sig i jämförelse med andra kommuner. Bakgrundsfärgen i förändringskolumnen visar om utvecklingen sedan föregående period gått i en fördelaktig eller ofördelaktig riktning. Grön färg indikerar på fördelaktigt läge eller förändring, röd färg pekar motsatsen.

Om ett nyckeltals utveckling eller nivå över tid uppfyller vissa regelstyrda kriterier, visas även ett diagram direkt efter tabellen som illustrerar utvecklingen.

För mer information om färgskalor, urvalsprinciper och hur tabellerna ska tolkas, se avsnittet 'Om rapporten' i slutet av rapporten.

Barn och unga

Texten är författad av en AI

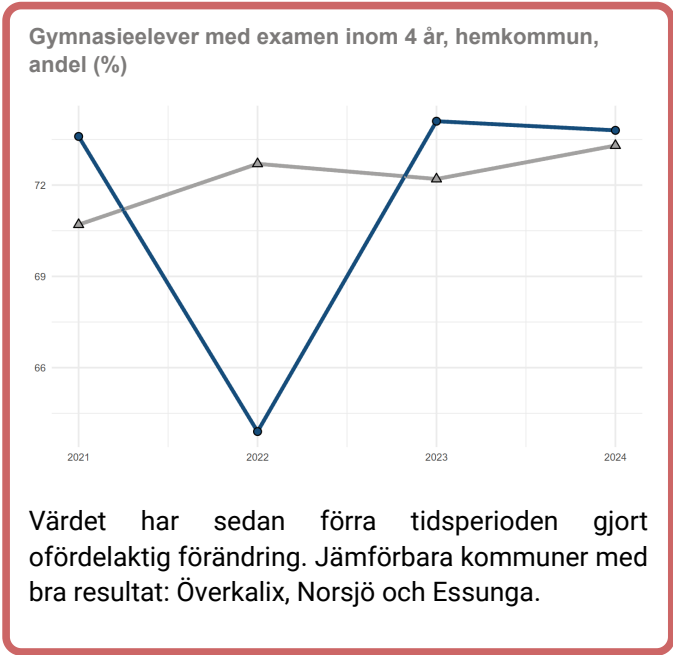
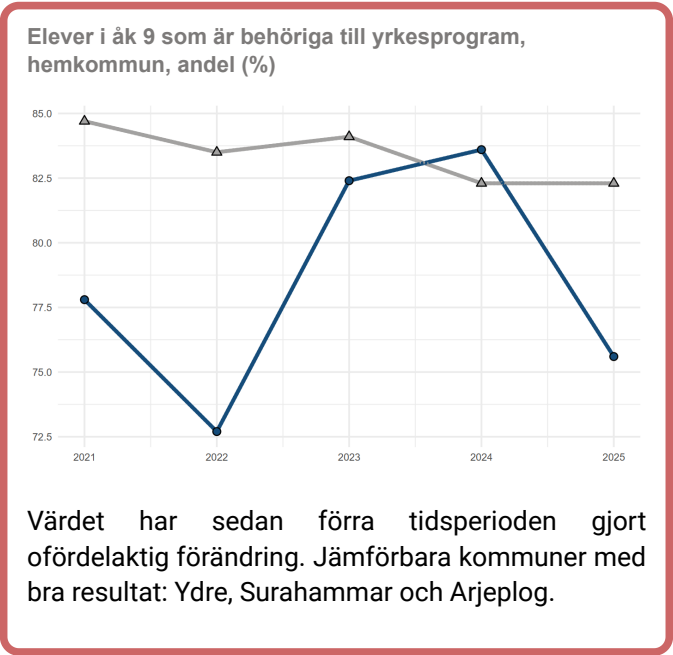
Ödeshög uppvisar ett blandat resultat inom området barn och unga. Förskolans täckningsgrad ligger under genomsnittet, vilket indikerar att färre barn i åldern 1–5 år deltar i förskoleverksamhet. Däremot är personalresurserna relativt goda, med ett lågt antal inskrivna barn per årsarbetare, vilket tyder på en gynnsam bemanning. Resultaten i grundskolan visar på utmaningar, särskilt när det gäller elevernas nöjdhet i årskurs 8 och behörighetsgraden till yrkesprogram i årskurs 9, där kommunen hamnar under jämförelsekommuner. Å andra sidan ligger andelen gymnasieelever som tar examen inom fyra år på en stabil och förhållandevis hög nivå. Sammanfattningsvis finns det strukturella fördelar i form av resurser, men resultatmässigt återstår arbete för att höja elevernas prestationer och trivsel.

Nyckeltal	År	Värde	Förändring
Skola			
Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel (%)	2024	82,0	+1,7
Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, lägeskommun, antal	2024	4,6	+0,1
Heltidstjänster i förskolan med förskollärlärolegitimation, lägeskommun, andel (%)	2024	42	0
Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, hemkommun, andel (%)	2024	76	+1
Elever i åk 5: Hur nöjd är du med din skola? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	2025	81,9	+6,9 *
Elever i åk 6 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen, hemkommun, andel (%)	2025	62,3	-7,3
Elever i åk 8: Hur nöjd är du med din skola? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	2025	43,9	-
Elever i åk 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen, hemkommun, andel (%)	2025	66,7	-4,2
Elever i åk 9, meritvärde, hemkommun, genomsnitt (17 ämnen)	2025	220,0	-8,0
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	2025	75,6	-8,1
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	2024	73,8	-0,2
Fritid			
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år	2023	10,4	+3,1
Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 inv 0-18 år	2024	76,6	+8,8
Elever i musik- eller kulturskola, 6-15 år, andel (%)	2021	18,4	-
Stöd och insatser			
Handläggare med socionomutbildning och minst ett års erfarenhet av barnutredningar, andel (%)	2024	80,0	+2,2
Barn och unga 0-20 år som har varit placerade på HVB eller familjehem någon gång under året, antal/1000 inv	2024	15,1	-2,3
Invånare 0-22 år med insatser enligt LSS, antal/10 000 inv 0-22 år	2024	82	+9
* Förändringen beräknad mot värdet två år tidigare och inte föregående år			

Nyckeltal i fokus inom 'Barn och unga'

Här presenteras nyckeltal i området 'Barn och unga' som antingen förändrats tydligt, positivt eller negativt, eller länge legat kvar på en relativt hög eller låg nivå

▲ Alla kommuner (ovägt medel) ● Ödeshög

Texten är författad av en AI

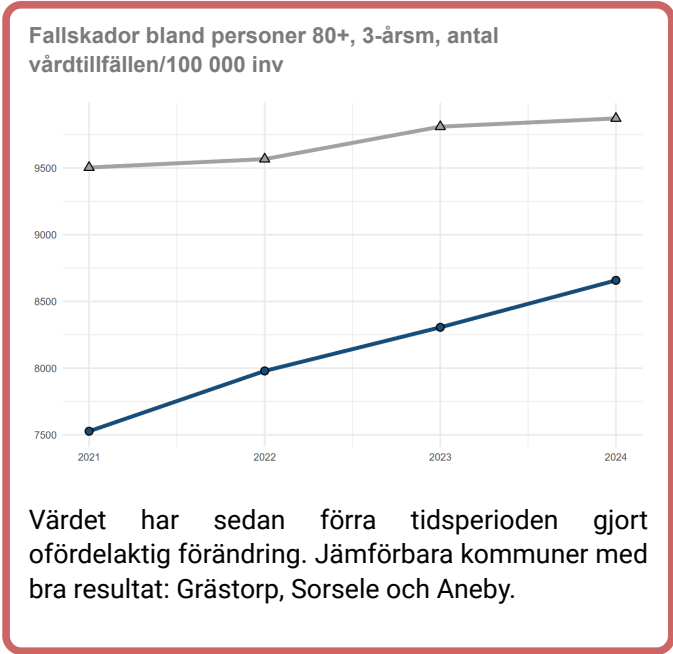
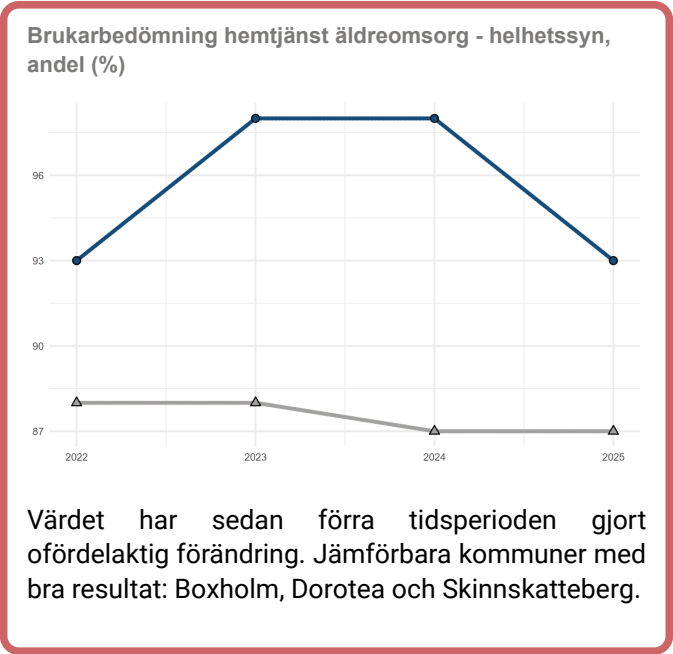
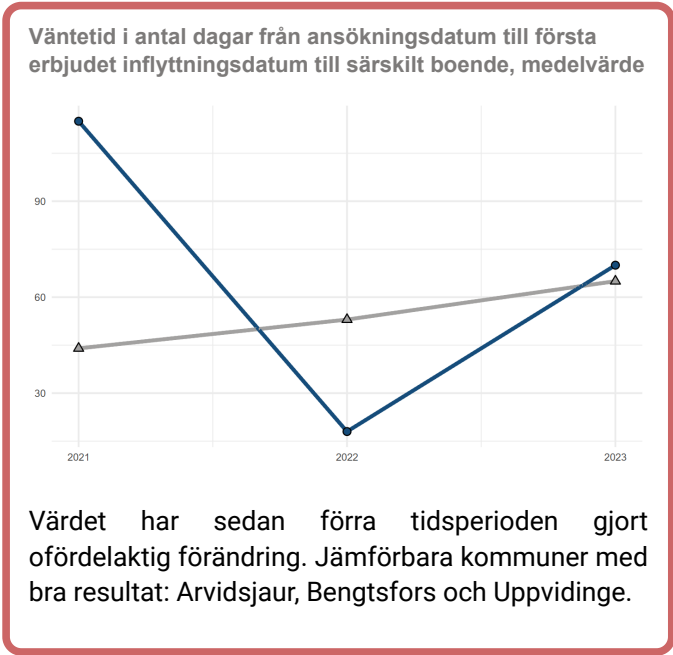
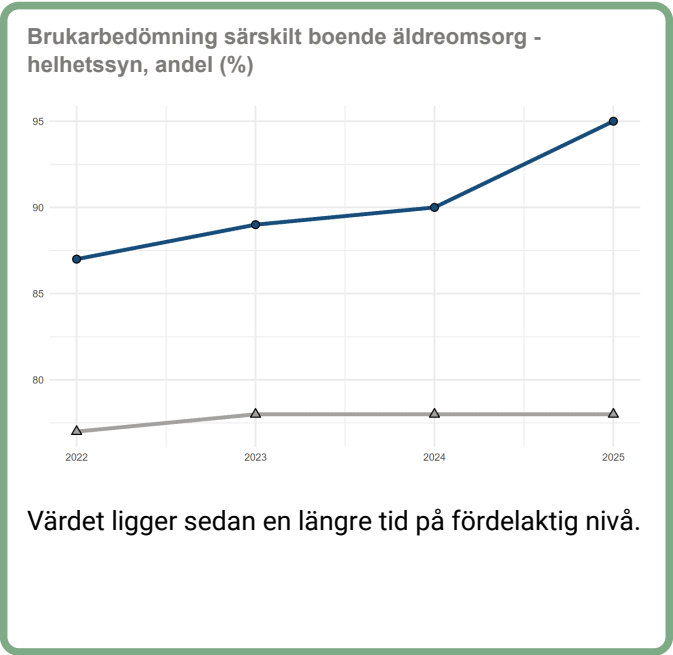
Ödeshög uppvisar en tydlig splittring mellan underområdena inom vuxenomsorgen. När det gäller *arbetsmarknadsåtgärder och individ- och familjeomsorg* finns en utmaning i den höga andelen vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd, vilket indikerar ett behov av fördjupade insatser för att bryta beroendet av stöd över tid. Däremot visar *äldreomsorgen* på stabila och relativt starka resultat, särskilt inom brukarbedömningar för särskilt boende där kommunen konsekvent ligger över riksgenomsnittet i bedömningarnas helhetssyn. Väntetiderna till särskilt boende är dock något förlängda jämfört med övriga kommuner, vilket kan signalera kapacitetsutmaningar. Fallskador bland äldre håller sig på en nivå som inte sticker ut negativt. Sammanfattningsvis präglar en *ojämn bild* omsorgen, där äldreomsorgen visar på god kvalitet i vissa avseenden, medan insatserna för ekonomiskt utsatta vuxna kräver uppmärksamhet.

Nyckeltal	År	Värde	Förändring
Arbetsmarknadsåtgärder och individ- och familjeomsorg			
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)	2024	44	+6
Vuxna biståndsmottagare (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av biståndsmottagare 18+ år	2024	27,4	-3,0
Funktionshinderområdet			
Invånare med insatser enl. LSS, andel (%)	2024	0,65	+0,02
Äldreomsorg			
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	2025	93	-5
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	2025	95	+5
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	2023	70	+52
Enhetsundersökningen, äldreomsorg - Omsorgspersonal som är undersköterska, vardagar i särskilt boende, äldreomsorg, andel (%)	2025	54	-1
Enhetsundersökningen, äldreomsorg - Platser i särskilt boende/sjuksköterska, äldreomsorg, vardagar, antal	2025	21,7	-
Fallskador bland personer 80+, 3-årsm, antal vårdtillfällen/100 000 inv	2024	8 658	+353
Invånare 80+ i särskilt boende eller med hemtjänst i ordinärt boende, andel (%)	2024	27	-1

Nyckeltal i fokus inom 'Vuxna'

Här presenteras nyckeltal i området 'Vuxna' som antingen förändrats tydligt, positivt eller negativt, eller länge legat kvar på en relativt hög eller låg nivå

▲ Alla kommuner (ovägt medel) ● Ödeshög

Samhälle

Texten är författad av en AI

Ödeshög kommuns samhällsrelaterade verksamhet visar en relativt stabil bild med tydliga mönster inom miljöområdet. Återvinningen av kommunalt avfall, inklusive biologisk behandling, ligger på en nivå som placerar kommunen i den mittersta delen av jämförelsegruppen, vilket indikerar en genomsnittlig prestation i förhållande till andra kommuner. Det finns således potential för förbättringar, men resultatet visar också på en grundläggande fungerande hantering. Sammanfattningsvis framstår miljöarbetet som kommunens centrala fokusområde inom samhällssektorn, där återvinningen utgör en viktig del. Utmaningen ligger främst i att höja andelen återvunnet material för att nå upp till de högre nivåerna som finns bland jämförbara kommuner. Styrkan är att kommunen redan har en etablerad struktur för avfallshantering, vilket ger en god grund för vidareutveckling.

Nyckeltal	År	Värde	Förändring
Trygghet			
Anmälda våldsbrott, antal/100 000 inv	2024	592	+213
Företagande och byggande			
Nystartade företag, antal/1000 inv, 16-64 år	2023	9,7	+2,4
Handläggningstid (median) från när ansökan betraktas som fullständig till beslut för bygglov för nybyggnad av en- och tvåbostadshus, antal dagar	2023	30	+1
Hushåll med tillgång till eller möjlighet att ansluta till bredband om minst 1 Gbit/s, andel (%)	2024	86,7	-1,9
Miljö			
Kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)	2024	38	+2
Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%)	2024	62,5	-1,1
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	2023	9	-0

Nyckeltal i fokus inom ‘Samhälle’

Området ‘Samhälle’ har inga nyckeltal som enligt rapportens regelsystem har utvecklats i sådan omfattning att de placerar sig bland de fem mest fördelaktiga eller ofördelaktiga förändringarna sedan föregående år. Området har heller inga nyckeltal där värdet legat på en fördelaktigt eller ofördelaktigt stabil nivå under flera år.

Verksamhetens kostnader

Texten är författad av en AI

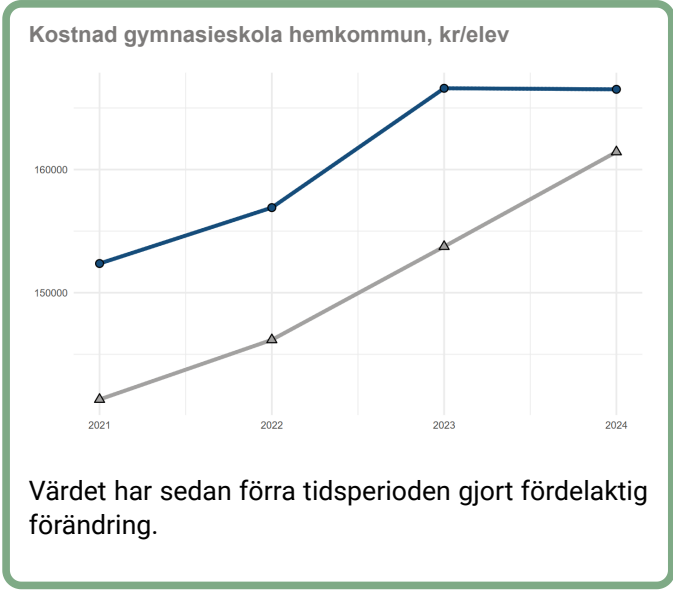
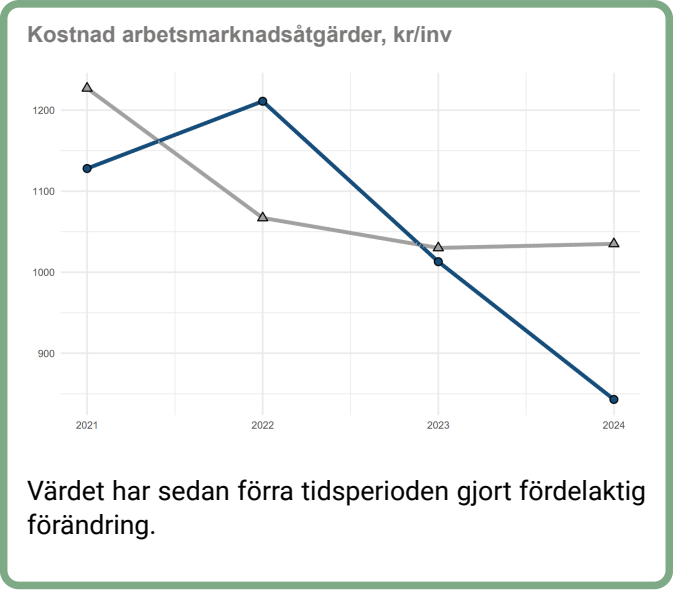
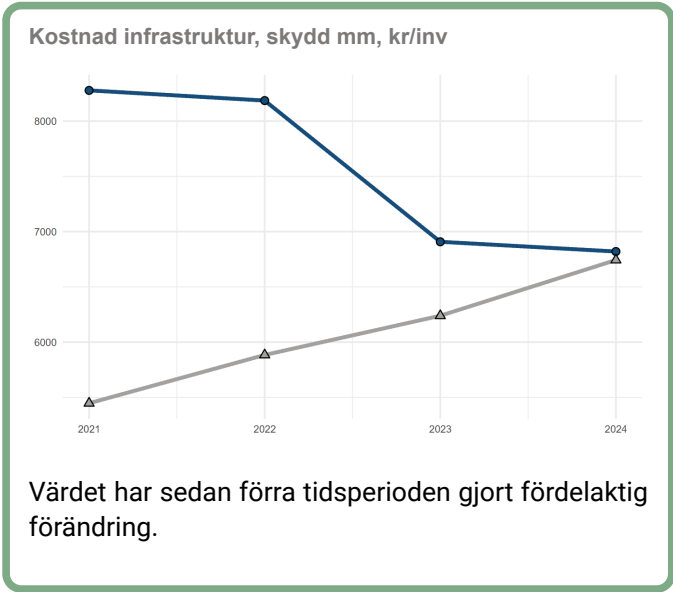
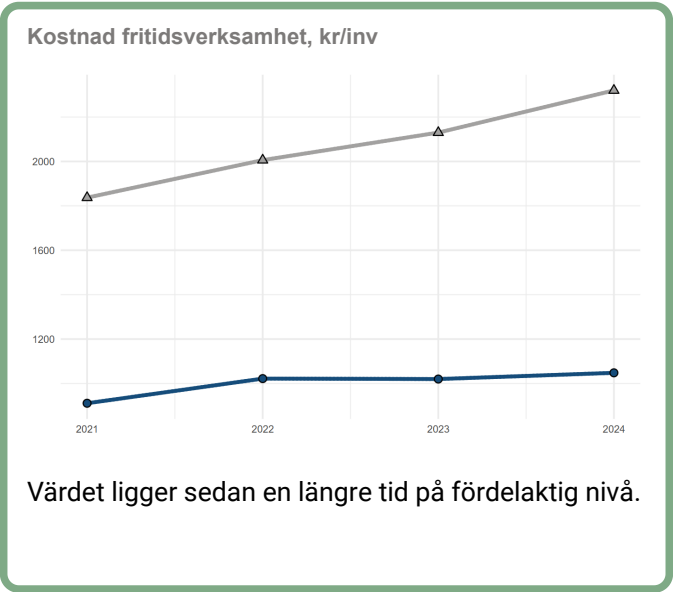
Ödeshög uppvisar en varierad kostnadsbild inom verksamheterna. Förskole- och grundskolekostnaderna per elev ligger konsekvent på en högre nivå än jämförelsekommuner, vilket indikerar ett område med potentiella effektiviseringsbehov. Även kostnaderna för individ- och familjeomsorg är förhållandevis höga. Däremot ligger kostnaderna för äldreomsorg per invånare 80+ på en mer gynnsam nivå, vilket kan tyda på en relativt resurseffektiv verksamhet inom detta område. Gymnasieskolan och kulturverksamheten har kostnader som placerar kommunen i mittenfältet, medan fritidsverksamheten skiljer sig positivt med lägre kostnader än genomsnittet. Arbetsmarknadsåtgärder och stöd till personer med funktionsnedsättning hamnar i ett medelläge. Sammanfattningsvis finns det både områden med utmaningar i form av högre kostnader och verksamheter där resursanvändningen är mer i linje med eller under genomsnittet.

Nyckeltal	År	Värde	Förändring
Kostnad förskola, kr/inskrivet barn	2024	215 539	+12 593
Kostnad grundskola F-9, hemkommun, kr/elev	2024	156 011	+9 855
Kostnad gymnasieskola hemkommun, kr/elev	2024	166 514	-84
Kostnad arbetsmarknadsåtgärder, kr/inv	2024	843	-170
Kostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv	2024	6 974	-42
Kostnad funktionsnedsättning totalt (SoL, LSS, SFB), minus ersättning från FK enl SFB, kr/inv	2024	8 715	+258
Kostnad äldreomsorg, kr/inv 80+	2024	223 595	-10 180
Kostnad kulturverksamhet, kr/inv	2024	1 624	-51
Kostnad fritidsverksamhet, kr/inv	2024	1 048	+28
Kostnad infrastruktur, skydd mm, kr/inv	2024	6 820	-88

Nyckeltal i fokus inom 'Verksamhetens kostnader'

Här presenteras nyckeltal i området 'Verksamhetens kostnader' som antingen förändrats tydligt, positivt eller negativt, eller länge legat kvar på en relativt hög eller låg nivå

▲ Alla kommuner (ovägt medel) ● Ödeshög

Nettokostnadsavvikelse

Texten är författad av en AI

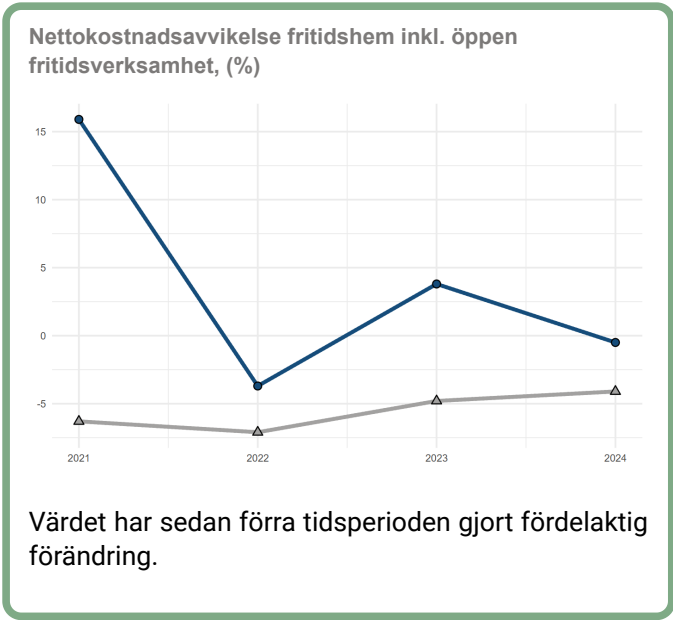
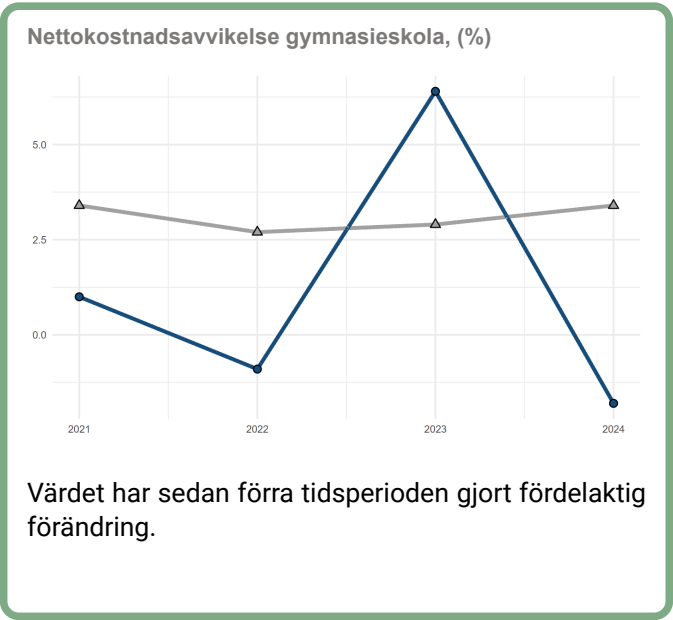
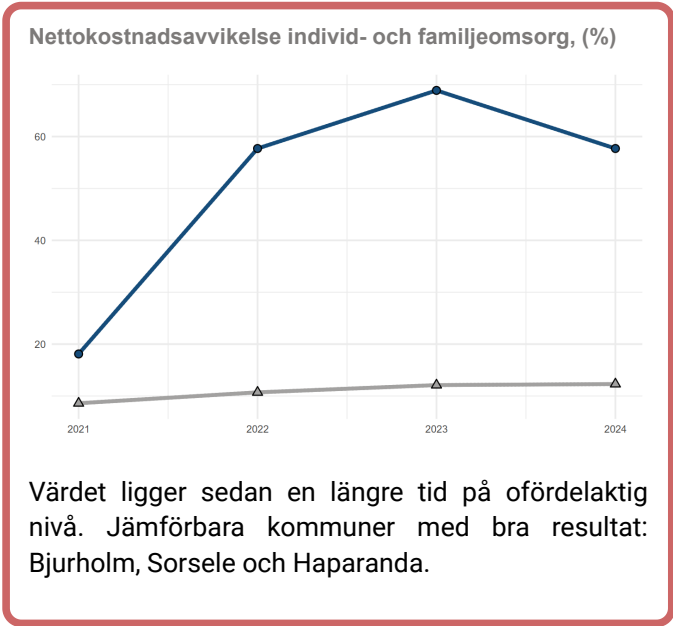
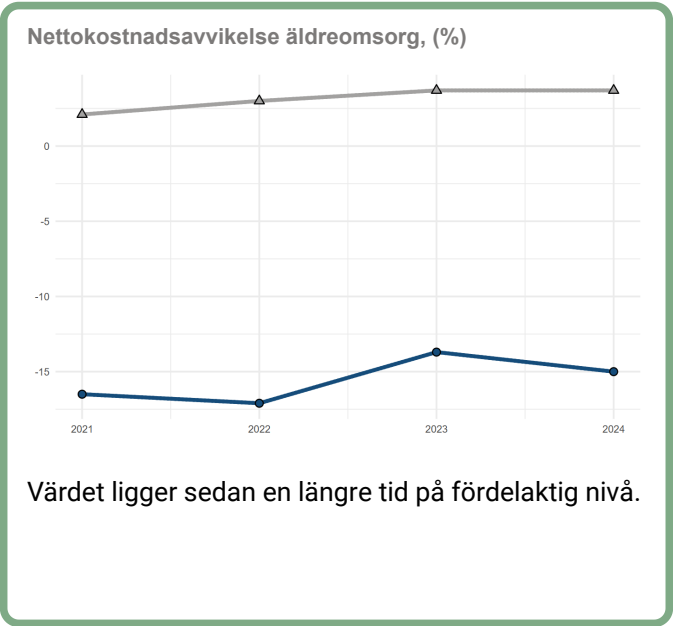
Ödeshög uppvisar en varierad bild inom nettokostnadsavvikelsen. Förskola och fritidshem ligger på en medelnivå jämfört med andra kommuner, medan grundskolan F-9 har något högre kostnader än referensvärdena. Gymnasieskolan presterar däremot bättre, med lägre avvikelser än genomsnittet. En tydlig utmaning finns inom individ- och familjeomsorg, där kostnaderna överstiger referensnivån avsevärt och har varit stabila på en hög nivå under tid. Äldreomsorgen å andra sidan visar på ett förhållandevis lågt kostnadsläge, med en stabil negativ avvikelse. LSS-verksamheten ligger på en något högre kostnadsnivå än referensen, men inte i samma utsträckning som individ- och familjeomsorgen. Sammanfattningsvis finns både områden med relativt god kostnadskontroll och verksamheter där avvikelserna kräver uppmärksamhet.

Nyckeltal	År	Värde	Förändring
Nettokostnadsavvikelse förskola inkl. öppen förskola, (%)	2024	5,2	+0,8
Nettokostnadsavvikelse fritidshem inkl. öppen fritidsverksamhet, (%)	2024	-0,5	-4,4
Nettokostnadsavvikelse grundskola F-9, (%)	2024	7,5	-1,6
Nettokostnadsavvikelse gymnasieskola, (%)	2024	-1,8	-8,2
Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, (%)	2024	57,7	-11,2
Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%)	2024	-15,0	-1,3
Nettokostnadsavvikelse LSS (%)	2024	2,0	+0,4

Nyckeltal i fokus inom 'Nettokostnadsavvikelse'

Här presenteras nyckeltal i området 'Nettokostnadsavvikelse' som antingen förändrats tydligt, positivt eller negativt, eller länge legat kvar på en relativt hög eller låg nivå

▲ Alla kommuner (ovägt medel) ● Ödeshög

Om rapporten

Nyckeltalen presenteras område för område. Varje område redovisas med en tabell, följt av eventuella fokusnyckeltal. Läs mer under 'Fokusnyckeltal' nedan.

Tabellerna

Varje tabellsida inleds med en kort AI-genererad sammanfattning utvalda nyckeltal i tabellen. Tabellen har fyra kolumner:

- **Nyckeltalets namn**
- **År** – Vilket år värdet avser (alla nyckeltal har inte nödvändigtvis samma senaste årtal)
- **Värde** – bakgrundsfärgen visar hur fokuskommunen placerar sig i förhållande till övriga kommuner. Rött anger att kommunen tillhör de 25 % med mest ofördelaktiga värden, grönt att kommunen tillhör de 25 % mest fördelaktiga. Gult visar att värdet ligger någonstans däremellan.
- **Förändring** – Förutom själva värdet på förändringen från senast tillgängliga år, visar bakgrundsfärgen om den förändringen varit fördelaktig (grön) eller ofördelaktig (röd). En vit bakgrund betyder att ingen nämnvärd förändring skett, eller att nyckeltalet saknar en tydlig preferens för höga respektive låga värden. En asterisk (*) intill förändringsvärdet betyder att förändringsvärdet avser skillnaden senaste året och två år tillbaka.

Grön

Gul

Röd

Fokusnyckeltal

Varje kommun har ett antal fokusnyckeltal. Upp till tio nyckeltal väljs ut baserat på storleken på deras förändring. De fem största fördelaktiga och de fem största ofördelaktiga förändringarna sedan föregående period.

Utöver dessa kan ytterligare nyckeltal som haft en stabilt fördelaktig eller ofördelaktig nivå också redovisas som fokusnyckeltal. För att ett nyckeltal ska kvalificera sig i den här kategorin fokusnyckeltal krävs att nyckeltalet under minst tre fjärdedelar av tillgängliga år (inklusive det senaste) legat bland de mest fördelaktiga eller ofördelaktiga kommunerna.

I de fall ett fokusnyckeltal har röd ram (ofördelaktig utveckling eller stabil ofördelaktig nivå) listas tre kommuner som haft en mer fördelaktig utveckling och läge. En grå ram markerar ett nyckeltal som ger en blandad signal. Exempelvis ligger det fortfarande på en väldigt fördelaktig nivå men har sedan senaste tidsperioden rört sig i en ofördelaktig riktning. Fokusnyckeltal med en grön ram är de som hör till de fem största fördelaktiga förändringarna eller legat på en starkt fördelaktig nivå under en längre tid.

En mer detaljerad metodbeskrivning kommer publiceras på kolada.se